

[Undervisnings- og forskningsministeren]

fascinerende område, hvor man virkelig ser, hvad der sker, når folk er arbejdsgivere for sig selv.

Også spørgsmålet om lærerkræfters bijob ude i byen kan være relevant. Jeg vil dog mene, at det, man skal stille krav om, er, at man lægger en fuld arbejdsindsats på institutionen, ikke at man nødvendigvis opgiver jobbet ude i byen, for disse job ude i byen kan i virkeligheden have en gavnlig tilbagevirkning både på den pågældendes undervisning, på den pågældendes forskning og måske endda på hele miljøet. Så vi skal ikke have færre job ude i byen. Men er der nogle, der har så travlt ude i byen, at de ikke helt kan passe deres job på institutionen, må der være en ledelse, som siger: Nu må du på halvtid, eller nu må du på totdjedelstid, for så skal de kroner, vi ikke får valuta for, overføres til andre, som kan levere undervisning og forskning for pengene. Det er sådan, jeg mener den sag skal ordnes.

Jeg vil i øvrigt gøre opmærksom på, at sådan er det i dag; det er enhver ledelses soleklare pligt – måske også lidt sure pligt – at gøre nøjagtigt det. Men her har vi jo ét af mange eksempler på, at ledelse ikke er den stærke side på de videregående uddannelsessteder i dag; men det skal vi drøfte i et andet forum. Man kan bare ikke have en kvalitetsdebat i Folketinget uden også at tage dette med.

Den øgede og bevidste decentralisering, som regeringen ønsker, betyder naturligvis ikke, at minister og ministerium helt smider tøjlerne. Vi skal selvfølgelig bidrage til kvaliteten, f.eks. ved at styrke censorinstitutionen og ved at oprette et uafhængigt evalueringscenter, som skal bidrage med kvalitetsvurderinger og også med oplysning om resultatet af kvalitetsvurderingerne. Dette evalueringscenter skal sikre dialogen mellem institutionerne, aftagerne og den nationale og internationale sagkundskab på området. Den nævnte fysikevaluering er et godt eksempel på, at der var god brug for løbende at tage temperaturen på udvalgte fagområder for at sikre kvalitet og fagligt niveau.

For nylig kom Det Naturvidenskabelige Uddannelsesråds lille grønne pjeces om kvalitetsvurdering. Den vil jeg anbefale til læsning. Her ser man virkelig, hvordan et ministerium og et uddannelsesråd kan bidrage til kvalitet på en overordentlig overbevisende og professionel måde.

Der bør gives mere frihed til de lokale niveauer til gengæld for, at ministeriet en gang imellem udpeger et hold sagkyndige til at kigge institutionerne i kortene. Hvis en institution ikke lever op til samfundets krav om kvalitet, må den ansvarlige undervisningsminister have mulighed for at reducere studenteroptaget eller i grelle tilfælde helt fratage en institution retten til at udbyde en bestemt uddannelse. For også når det gælder penge, der gives til videregående uddannelser, er der tale om betroede talenter, penge, der gives ud, og som rummer en forpligtelse til at give samfundet optimal valuta for pengene.

De studerende stiller også i stigende grad krav om mere undervisning og bedre undervisning. Det er vigtigt, at de i særlig grelle tilfælde har mulighed for at flytte efter kvaliteten, det vil sige flytte mellem institutter og flytte mellem institutioner; på den måde skal de have mulighed for at stemme med fødderne.

Det er også meget vigtigt, at de kan tage dele af deres uddannelse eller hele uddannelsen i udlandet. De skal kunne bevæge sig efter kvalitet og på den måde være med til at fremme dialogen om de danske uddannelsers stærke og svage sider. Vi skal leve op til internationale standarder, og efterhånden som de mange udvekslingsstuderende kommer hjem, er det vigtigt at lytte til de signaler, vi får om, hvor vi har stærke sider, og hvor vi har svage sider.

De studerende selv skal naturligvis også evalueres, og de bliver nødt til at acceptere, at de kun får SU, hvis de passer deres studier. Efter regeringens mening bør der i forbindelse med en eventuelt øget optagelse være studieegnethedsprøver efter ét år, så man også på den måde sikrer kvaliteten.

Sidst, men ikke mindst, må der være bæredygtig, ansvarlig ledelse på universiteter og højere læreanstalter. Styrelsesloven må ændres. Det er afgørende for, at institutionerne er i stand til at træffe de nødvendige beslutninger og bære deres ansvar for omstilling, prioritering og alt det andet, jeg har nævnt. Det må og skal være institutionerne, der sætter alle disse kvalitetskrav i værk, udmønter alle de gode viljer til øget kvalitet i praksis. Det skal ikke ske på kommando; vi skal have ændret incitamentstrukturen, sådan at institutionerne selv tilgodeser alle disse hensyn.